

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 ft. Fel évre 2 ft 50 kr. Negyed évre 1 ft 25 kr.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

Előfizetni csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton

Előfizetési penzek, reclamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a Nyitl-térre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések

Aranybáty szerint számítottak. — Nagyobb és többeszer hirdetések jutányosan csökkentetnek.

Bélyeg minden egyes beiktatásnál külön 30 kr.

Nyitl-tér petis sora: 20 kr.

B.-Gyarmat, 1896. aug. 28.

A kiállítás sűrű tömegekben keresik fel a látogatók; vonzó ereje elhat az ország minden tája felé s csoportokat tömörít, hoz össze, amelyek egész lelkesedéssel sietnek a a tőváros felé, hogy megtekintsék csoportosítva azt, amit e nemzet a művészet, a cultura, a technika a termelés és az ipar terén — a többi nemzetekhez képest rövid idő alatt, de annál szívósabb kitartással és szorgalommal létrehozni tudott. A lelkesedés hozza őket a csarnokok közé s a látottak után hasonló lelkesedéssel távoznak azokból.

A tömeges látogatók között különösen azok keltenek nagy érdeket s azoknak tulajdonítunk kiváló fontosságot, melyek a földmívelő nép köréből csoportosulnak s amelyek az ország nem magyar ajkú vidékeiről indulnak az ezeréves fenállásunk alkalmából rendezett kiállítás felé. Az efféle kirándulásoknak haszna maradandó és kiszámíthatatlan s azok, a kik azt rendezik s akik a látogató csoportoknak élére állanak, igen jó és ödvös munkát végeznek akkor, midőn módot nyújtanak a népek is arra, hogy — csekély költséggel elmehessen oda, ahol a nemzet erejének munkálkodását közvetlenül szemlélhetik s a nemzeti erő illetén megnyilatkozását megbecsülni — tanulják, s abból okulást, lelkesedést, munkakedvet merithetnek. S ha ehhez még ama kulturális hasznót is hozzátesszük, amely a kirándulásokkal kapcsolatos, kétségtelen, hogy az efféle csoportos látogatások létre hozásán fúradozni, azokat megteremteni mindenkinek kötelességé képezné, akinek az módjában áll. Értjük ezek alatt elsősorban a hatóságokat és a köznevelési hatóságokat. Ők érintkeznek közvetlenül a néppel, nekik kell tudni mindenekelőtt azt, ami arra jó, ami annak hasznos.

Megértették ezt sok helyen. számos vármegyében. Hatósági emberek állottak a mozgalom élére s a nemes cél iránti lelkesedéssel munkálkodtak azon, hogy a csoportos kirándulás létesüljön. Fúradozásuk sikert aratott, a nép az ő egészséges felfogásával megértette a hívó szót s szívesen sőt örömmel csatlakozott a csoporthoz s ma azokon a tájakon, ahol ily mozgalom létesült, a magyar nemzet ezeréves fennállásáról, a kiállításban látottakról a nemzet történelmi emlékeiről beszél bizonyára mindenki s a beszéd több hasonlóságot is fog jární — ezer intézkedésnél, ezer tankönyvvel. A családapa mesét mond a házi tűzhely melegenél kicsiny gyermekeinek arról, amit látott, amit hallott s a csodás mesének szava visszacseng a gyermek fülebe még akkor is, ha már megöregszik.

Csak ami vármegyénkben nem történik semmi, de semmi ez irányban. A területén létező egyletek, társulatok, körök nem mozognak, nem szervezkednek, nem lelkesítenek. Az arra hivatott hatósági közegek részéről sem hallunk, sem látunk olyas valamit, ami arra engedne következtetni, hogy a más vármegyékben történetek megszívulva, hasonló irányu törekvést kifejezni akarnának. Pedig kiszámíthatatlan hasznos munkát végeznek, különösen ott s a vármegye azon részein, melyeken túlyomóan nem magyar ajkú nép lakik. Az a nép nagyon jó indulatú nép és szívesen vallja magát magyarnak, — pedig — valljuk be — van alkalma s nem is oly ritkán — hallani olyas beszédek is, melyek a józan s ösztönyszerűleg hazafias gondolkodását megméltelyezni, sőt attól eltérteni igyekeznek. Adjunk neki módot és alkalmat arra, hogy a nemzetnek örömeiből is kivehesse szíve szerint a maga részét s

vigyuk el őt oda, ahol a nemzetnek nagysága, élettől duzzadó ereje megnyilatkozik.

Hisszük, hogy ez mielőbb meg is fog történni. A legalkalmasabb idő itt van, a mezei nyári munkát nagyrészt befejezték s a gazdának egy kis szórakozásra most van ideje. Hatóságok, társulatok nyújtsanak egymásnak kezét, szervezkedjenek, tegyenek meg a csoportos látogatás sikere érdekében mindent, kövessék e téren ama vármegyét, melyek e „köteles” mozgalmakat létesíteni, sikerre vezetni tudták.

De gyorsan — nehogy elkéssünk!

A hazai ellenzéki pártok ismét erősen készülnek az obstrakción. Maga Apponyi futja meg a tóbát asomorjai beszédében, amelyben quota emelésének recompensációjakép az önálló vármegyerületet ajánlja.

Az ellenzék magatartásáról a P. H. jelmezölég írja múlt keddi számában:

A képviselőház utolsó ülésének legelőjén haladékok nélkül politikai ütközetekre kerül a dolog.

Az ország java, a magyar törvényhozás komoly-sága kívánja úgy, hogy eldöntések minél hamarabb, vajjon parlamentarizmusunk jelen állapotában bir-e még elég erővel arra, hogy hasznos munkát végezzen, vagy a többség annyira le van szerelve már, hogy hőzöngyéinket egy maroknyi csoport alig néhány ember terrorizmusa alól képtelen felfüggesztani?

A nyári ülésszak settenkedő obstruktív szelleme az, amiről beszélünk.

Nem közöd nyitl és bevallott célok szerint és nem indul meggyőződésük után, hanem settenkedik, lappang s amit bir, kegyetlenséggel szét marcangol.

Ez tárgyalat üresszöfécsérléssel ja mártól júniusig budgettet. Ez kötődött bele minden apró kérdésbe. Ez idézte föl a képviselőház feloszlásának kívánságát. Ez kötötte rá a Bánffy kabinet nyakára egész „biztos forrásból”, hogy az ország

TÁRCZA.

Szabadföld.*)

Feltűnt, hogy még nem mentünk el kórház elé. Minthogy kíváncsi voltam, hogy a világhírű szabadföldi emberiség, mely évek óta legálább felé, a világ kórházainak oly gazdagon ellátja enjút hazájában mikép gondoskodik betegeiről, megkértem Dávidot, vezessen egy kórházba. „Ép oly kíváncsi mutatnátok, mint a hogy nem mutatnak Edenvölgyben börtönt vagy kaszárnyát, egyszerűen az okból, mert ilyenek itt nincsenek — volt válasza.

„A börtön és kaszárnya hiányát értem, hisz tudjuk, hogy ti szabadföldiek bűn- és katonaság nélkül is meg tudok élni; de — így okoskodtam — betegség csak itt is van, ezeknek csak nincs körük szobizási intézményeikhez.”

Ez utóbbi állítást nem oszthatom teljesen, elegendett beszélgetésbe. Ney apó; szocialis intézményeink befolyást alatt a betegségek is fogytak, de tény, hogy meg nem szűntek; Szabadföldön is vannak betegeink, de nincsenek szegény betegeink, csak azért, mert nincsenek szegényeink

sem betegek, sem egészségesek. Nem is léteznek a tömeges sorvadás ama gyűlöhelyei melyeket ott künn kórházaknak nevezik. Intézetek, hol betegek magukat különös gondozás mellett ápolthatják, vannak, s ezeket különösen nehéz műtétek eseteiben keresik fel, berendezés és bánásmód tekintetében teljesen az önk „előkelő betegek” részére berendezett gyógyhelyeikhez hasonlítanak.”

E közben elfáradtunk a kocsiútiúban a mi négy óra után, a kocsi kényelmessége és csendes járása dacára érhető. Neyék tehát azon ajánlatot tették küldenők haza a kocsit, s tegyük meg gyalog az utat hazáig, mit szívesen fogadtuk. A fuvarozási vállalat egyik állomásánál megállottunk, otthagytuk a járművet, tóra baladtunk, az árnyas források közt, melyek Edenvölgy utcáit szegélyezik. Így jobban volt alkalmunk a csinos magánházakat közelebből megtekinteni, melyek bár mindannyian ama sajjaságos, félig a mórta, félig a görög emlékeztető edenvölgy építészeti modort tüntetik fel, különben azonban sem nagyságban, sem felszerelés tekintetében egymáshoz nem hasonlítanak. E villák kiváló báját, csodálatosan kedves kertjeik képezik válogatott fakkal, bihetetlen virágpompájukkal szökőkutakkal s különböző szelidített átalakkal, — különösen kis majmok, papagájok, díszpintyök és más éneklő madarakkal, — melyek a kertekben a körülöttük ujjongó gyermekek közt szörgölődnek. Meglepett az utcák rendkívüli tisztasága minek főokat annak tulajdonítják, hogy az önmozgó kocsik feltalálása óta semmiféle vonó-állat

Szabadföld városaink utcáin a port nem kavargat fel és szemetet nem hagy.

„Itt tehát nincsenek lovak?” kérdém; mire felvilágosítottak, hogy igen is vannak még pedig igen nagy számban s kiválóan nemes faj: azonban csak a város határára kívül, a szomszédos réteken ligetekben és erdőkben teendő sétalovaglásra használják őket.

„Ez azonban itt nagyon drága fényezés lehet,” vélekedék atyám. A lo magá s a mit megesszik, olosó lehet; minthogy azonban az emberi erő Szabadföldön a legdrágább, nem tudom elképzelni, miként tudná egy szabadföldi család a lovastartás költségeit viselni. Vagy pedig a munkások ez osztálya kivételképen kevesebb fizetést kap?”

„Ez alig volna nálunk lehetséges. — felelé Ney ur. — mert ki nem akarna ez esetben Szabadföldön lovász lenni? Nekünk az istállóban alkalmazottaknak ugyan átlagos jövedelmet kell juttatnunk, mint más munkásoknak és ha ama hát paripa gondozóinak, melyeket családunk használatára terít a fuvarozási vállalat istállóiban nyugati fogalmak szerint kellene fizetnem úgy erre összes jövedelemem sem volna elég. De nagyon egyszerűen fejthető meg a talány az által, ha a loistállóban előforduló munkát is gépek segélyével végezik, minek folytán teljesen elegendő lesz 50 állat mellé egy ember. Hitelessen rázza fejét? Majdha látja, hogy alig néhány percz alatt géppel mozgába hozott, hengerlaku kefével tökörtisztára tisztítanak egy lovat; hogy

*) Mutatvány a „Szabadföld”, a jövő korszak társadalmi képe ez műből, írta: Dr. Hertka Tivadar, fordította: Dr. Herman Sándor. Szekestehérvár, Klöner Péter és. és kir. udv. könyvkereskedő kiadása. Ára 3 korona.

got már 35%, erejéig elárulta, bolott egy sző sem igaz belőle. Ez jelentette be Búd-Szent-Mihályon, hogy opponálni és obszúrni fog minden kiegyezési mű ellen, akármiyen is lesz az. Ez ment neki Duna-Patajon a „kormány” azon újabb árusításának, amely a quota kulcsát a két állam-ban behozandó egyforma közgyes jövedelmi adó-ban keresné, bolott az már kiült, hogy nem a kormány keresi abban, hanem Horánszky Nándor és a nemzeti párt. Ez ajánlotta föl az Ugron-párt támogatását hírlapi uton az ujvidéki szerb nemzetiségű választóknak. És ez megy most neki ugyanott hallatlanul durva rabuliztikával a bün-vádi perrendtartás javaslatának, tehát annak az egyetlen tárgynak is, amelyet eddig pártkülömb-ség nélkül eddig mindenki sürget.

Az Ugron-párt hivatalos közlönyének hirtelen támadása után nincs benne kétség, hogy a politikai hyenizmus ezt a nyári napirendről sajnos lemaradt fontos törvényjavaslatot is szétmarcangol-gas tárgynak tekintti. Erre mutatnak azok a vérben forgó szemek és tajtékzó száj, mivel az első tá-radás minden alkalmi ok nélkül történik egy oly törvényjavaslat ellen, amely már két év óta fekszik a nyilvánosság előtt s ami ellen el-lenségeink sem tudtak rendszerbeli kifogást tenni.

És ami mindezekben felül kétségtelenül széles, szabadulni alapokon nyugvó esküdtszéki intézményt készült Magyarországon meghonosítani.

És erről a hyenizmus most példátlan brutali-tással egyszerre azt proklamálja, hogy az a tudat-lanságműve, fenyegető katasztrófa, a Bachkorszakot fölülmuló reakció stb. a melyet persze, azonnal le kell venni a napirendről. Mert t. i. ez áll első sorban szeptemberi napirenden; de ha ez nem állna és más állna s akkor: ugyan azzal a cinizmussal azt a másikat kellene levennie a napi-rendről, mivel ezeknek a támadásoknak mindig és kizárólag csak az a céljuk, hogy mindenkép szétmarcangoljassák, akár mi legyen is az.

A kodex több mint egy évtized óta készül. Első tervezését Csemegi Károly készítette; a másikat Vlascics Gyula jelenlegi kultuszminiszter. A mostani javaslat Szilágyi Deszö miniszterége alatt nyerte lényeges formáját. Erdélyi miniszter az örökséget át vette, a hiányzó munkát pótol-tatta, a koderet a képviselőház elé hozta, a hol a igazságügyi bizottság, — melynek sorai-ban ellenzik jogász képviselőik is végleges formát adott neki.

A kodex ellen egyébként az egyetlen artikulált kifogás kir. ügyész előnyomozási hatásköré. Ezen nyargalnak. A terjedelmes javaslat minden szabadság biztosítóka, az ügyvédi hatáskör kiterjesztése, a vádrendszert, a vádatának, az ügyési megbí-zottak intézménye, az esküdszéki eljárás szabályo-zása, ez mind „ad sacrum” vágatik. Hanem az ügyész az ügyész!

Aki pedig belendé abba a javaslatba és annak VIII fejezetét elolvassa, csodálva fogja látni,

mily rövid idő alatt tisztítják meg a legnagyobb állattól a ganajtól s minden szeméttől seprőnk és vízvezetőkeink, hogy mikép lesz a takarmány gép segítségével az állatok közt kiosztva: ugy nem csak ezt, de azon tányt is megérti, hogy Szabadföldön a „lovások” is művelt gentle-mennek, üzletemberek oly tiszteltek és becsültek, mint a többiek.*

Ilyen beszélgetés között értünk haza, hol jól megreggeliztünk s némely ügyeket végeztünk. A már leírthoz hasonló ebéd után gardiánokkal ujó-lag az Eden-tóhoz hajtottunk, hol mindenekelőtt a nagy operába néztünk be, melyben e napon egy szabadföldi zeneköltő művét adták. Előttünk ez nem volt ujdonság, mert azon számos szabad-földi zeneművek egyike, melyeket külföldön is gyakran adnak elő nagy tetszés között. Meglepett azonban a nézőtérnek sajátos — minden szabadföldi színházban egyforma, — berendezése. Az ülőhelyek sönkő alakjában teljesen magas-ság emelkednek, a tető oszlopokon nyugszik, melyen át a külső levegő szabadon ömlik be 10,000 ember ilykép kényelmesen elfér az ily nagyobb színházban, a nélkül, hogy bennük hőség vagy rossz levegő volna.

Az előadás kitűnő, a kiállítás minden tekintet-ben fényes volt; daczára ennek a helyárák — rendkülönbség a helyeknél nem létezik, — nyugati fogalmak szerint, nevetségesen alacsonyok. Fél sillingbe került egy hely, de csak itt a nagy operában; a többi színházak sokkal olcsóbbak. Vallalkozó mindenütt a városi község, a játszó

hogy ez a nagy javvesztelés csak azért van, mivel a kir. ügyész, aki különben is a közbud-ura, a hivatalból üldözendő bűncselekmények fölött nyomozási hatáskört nyer, tehát a főszo-lga-bírák, városkapitányok és csendőr-őrök hatás-körének egy része a magas jogászai kvalifikációval bíró kir. ügyészre száll át, de erre is csak úgy, hogy az ügyvéd és a sértett föl ellenőrizheti s a mellett letartóztatás és házkutatás tényei már a vizsgáló bíró elé tartoznak. Tehát az legyen ama bizonyos reakció, hogy a főszo-lgabíró és város-kapitány, talán a rendőri őrök helyett és fölé a kir. ügyész lép azonnal a porbe, amibe ma csak az alantas rendőröközgek tényei után lépett be és akkor is kötött kezekkel.

Oh borzalmas reakció; jöjjön el a te országod, de minél hamarabb.

A „Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” XIV. évi rendes közgyűlését Buda-pestben, 1876. évi szept. 7-én d.-u. 5 órakor az ezredéves orsz. kiállítás ünnepélyek csarnokának kis termében fogja megtartani, mely alkalomra az egyesület tisztelt tagja, valamint az érdeklődő kö-zönség ezennel meghívotnak. A közgyűlést megelő-zőleg d.-u. 3 órakor tartja ülését ugyanazon hely-en az igazgató-választmány, melynek tagjai szin-tén a jelen meghívóval kértnek minél nagyobb számban megjelenni. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnök megvívó. 2. Az ügyzettség évi je-lentése az 1895—96. évről. 3. Kisdedővők és vá-lasztmányok 1895. évi zárszámadása. 4. Kisded-ővők és választmányok 1897. évi költségelőirány-zata. 5. Központi pénztár 1895. évi zárszámadása és 1897. évi költségelőirányzata. 6. A szeptem-b-8-iki közművelődési kongresszust előkészítő intéz-kedés. 7. A közgyűlésig netán beérkező indít-ványok.

Nyitran, 1896. évi aug. hó 12-én,

Lőrinczy, titkár.

Crausz, ügyvivő elnök.

Budapestben rendezendő ünnepségek rendje: 1896. évi szept. 7-én este 9 órakor ismerkedési estély. 1896. é. szept. 8-án d.-e. 10 órakor Budapestben a kiállítási ünnepélyek csarnokának nagy termében a közművelődési egyesületék milleniumi orsz. kongresszusa. Elnökök: gr. Bethlen Gábor, gr. Károlyi István és Széll Kálmán. A kongresz-szus ünnepi szónokai: Berzevics Albert gróf Apponyi Albert és Ugron Gábor. Ez ünnepi szónoklatokon és Gerlóczy Károly, — ki Budapest főváros nevében és Rakosi Jenő, — ki az „Otthon”-lörök és Hírlapírók Köre nevében üdvözli a kongresszust, felszólalásán kívül csak a testvér egyes-ületek esetleges üdvözlése van a kongresszus napirendjére kitűzve, minőlfogva viták felvetése az ünnepélyességre való tekintettel, — kerülendő. Delután 2 óráig a kiállítás megtekintése; 2 órakor ünnepies közebéd, melynek helyét szintén a vég-rehajtó-bizottság határozza meg.

művészek és a kezelő-személyzet alkalmazottjaik; e mellett irányadó azon gazdasági elv, hogy az építés és az épület fenntartásának költségeit a közpénztár viseli, a beletírt díjak a személyzet díjait, osztálykijait és a kiállítás költségeit fedezik.

Dávidtól tudom, hogy Edenvölgynek a nagy operán még vig operája és négy színháza, azon-kivül három hangverseny-terme van, melyben minden este, zene-, énekár és házi zene hallható. Mint szabadföldi különlegességet öt „társzínházat” említek melyben csillagászati, régészeti, földtani, őslénytani, történelmi, föld- és természetrajzi szóval minden képzelhető tudományos előadásokat tartanak a szemléltető előadás művészet képzel-hető nagyobb pompájával kísérv. Az előadást a legszellemesebb tudósok írják, a legügyesebb szónokok adják elő, s legavatottabb mérnökök és disztók hozták színi-re.

Az ily színházak a leglátogatottabbak: a létező helyek rendszerint nem elegendők, úgy hogy a város k-t újabb ily előadói termet építtetett, mindkettőt valószínűleg néhány hónap múlva nyit-ják meg. Az előadások — melyekkel a legköze-lebbi este ismerkedtem meg — igazán bámulat-osak, s habár a halgatóság nagy részét tényleg az ifjúság képezi, azért felnőttek is szorgalmasan látogatják.

(Vége.)

Az országos ipari kongresszus.

Már hetek óta serényen folynak az ezredéves kiállítás alkalmából szeptember hó 21. 22. és 23-napjain rendezendő gyáripari kongresszus előmun-kálatai. Az eddigi értekezletek a kiállítási cso-portbeosztás alapján több összefüggő csoport, illetve rokoniparág képviselőinek részvételével tar-tattak. Tekintve azonban az iparoság, de külö-nösen a gyáripár körében jelentkezett és mind-egyre fokozódó érdeklődést, a kongresszus vezetősége indítva érezte magát az egyes szűkebb iparágak képviselőit külön szaktanácskoztásra felhívni, mely alkalommal tag ter nyílik az egyes szakmákat külön-külön érdeklő speciális kérdések alapos megbeszélésére. Lehetőségig mellőzve a gazdaság-politika nagy alapvető kérdéseit, ezen kongresszus főképen az egyes iparágak szorosabb értelemben vett fejlesztését vagy a fejlődést gátló akadályok elhárítását vette fel programjába. Az idevonat-kozó és határozattá emelendő konkrét javaslatok végrehajtását a kongresszust rendező országos iparegyesület fogja eszközölni.

Az ipari kongresszus iránt meglevő nagy érdeklődés legjobban fokmérője azon több száz jelentkezés, mely eddig már az ország kiralóbb iparosai részéről beérkezett. Ezen országos értekezlet impozáns keretére enged továbbá ama tény követ-keztetni, hogy három külön tervezett szakkongresz-szus, egészen ide csatlakozva, ennek keretében Chajtia az illető szakma kívánságait érvényesíteni. Javaslatok is szép számmal jöttek, bár azok zöme e hónap folyamán várható. Érdekes adat-ként emeljük ki, hogy a munkaviszony és általában a munkásügyet érintő szociálpolitikai kérdések számos felszólalás tárgyait képezték, a melyek aztán összeréve néhány önálló javaslatban fognak a kongresszus napirendjén szerepelni. Megjegyeztük, hogy az orvoslást igénylő ügyet, a megoldást igénylő kérdést épen nem szükséges a maga teljességében kimeríteni, elég egy rövid leírásban, esetleg néhány adat felsorolása kíséretében arra csupán rámutatni. Egyes iparostól alig lehet kívánni, hogy mindennapi elfoglaltsága közepette az általános iparpolitikával rendszerint összefüg-gésben lévő ügyet minden oldalról megvilágítson hanem a kongresszust előkészítő bizottság feladata hogy a beérkező indítványhoz, — a melyben az további kidolgozást egyáltalában igényel — szakleladót jelöljön ki.

A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter a kongresszus tagjait következő kedvezményekben része-síti:

a) Az összejövetel rendezőbizottságának meg-keresése alapján a kongresszus minden egyes tagjának egy öt beletírtjegyből álló füzetet az ezért járó 2 frt 50 kr. helyett 1 forintért bocsájtott rendelkezésére.

b) Intézkedett az iránt, hogy a magyar királyi államvasutak igazgatósága az összejövetel rendező bizottságának megkeresése alapján darabonként 1

Nem tudom . . .

Nem tudom, hogy mit szerelek,

Áli igazó az orczádon . . .

Galán a két égő szemed,

Azt bámulom, azt csodálom?

Vagy talán e gyöngörsor fogad,

Sz az, amiért csodállak;

Göndör-fürtökre leomló

Ében hajad, halgyu-váltsd?

Mindent bámulok orczádon.

Mindent szerelek én rajfad,

De legjobban, kis angyalom:

Csókra álló eper-ajkad!

Z. I.

krajczárba kerülő igazolványokat bocsáson rendelkezésre, mely igazolványok alapján a kongresszus illetve diszkorgyűlés stb. tagjai a magyar államvasutak és ezek kezelése alatt álló vasutak vonalán 1-ső osztályon 2-od osztályon, 11-od osztályon 3-ad osztályon 11-od osztályon pedig 2-od osztályon feljeggyel utazhatik.

Azonkívül a székesfőváros is intézkedéseket tett a kongresszus tagjainak minél olcsóbb elszállásolása végett.

Mindeme támogatások csak fokozhatják az iparosság ügybuzgalmát, a mennyiben ebből kiderül, hogy a legtöbb tényező is kiváló súlyt fektetnek a hazai ipar fejlődésére. Mintán a kongresszus előkészítése, de különösen a kongresszusi tárgyak sokszorosítása és közrebecsítése némi költséget igényel, a — kongresszusban résztvevni kívánók tagdíjait tartoznak fizetni, mely személyenként 5 forintban állapítottatott meg. Ennek fejében a résztvevők a szükséges jelvényt, nyomtatványokat valamint a kongresszusról kiadandó művet díjmentesen kapják. A székesfőváros látványosságainak kedvezményes áron leendő megtekintése és egyéb szórakozások ügyében külön rendező-bizottság fog eljárni.

A kongresszuson való jelentkezések valamint esetleges indítványok az országos ipari kongresszus előkészítő-bizottsága ezimére (Budapest, VI., Uj-utca 4. szám, I. em.) intézendők.

Régi kép Hontból.

Beniczky Julianna.

(Vége.)

6-or. Hellenbach György bátyám uramnak, miután öngyászta a boldogult Amalia kisasszony után is az ilyen tárgyakból eléggé részesült, semmit sem hagyok; e helyett azonban hagyományozok 6 öngyászta hat ökröt és 4 igazságot, két szekert két ekét és polinkázó szerkezetet; a házban lévő székeket, asztalokat, faágyakat, faszerszámot, szűszekokat; és ha bátyám-uram ide jönne, hogy tudjon az asztalra mit felteríteni, a díofa-iróasztalban, a hátulso szobában lévő másfél tucat asztalkendőt és 4 abroszt, valamint a piros ládikát és a ezimel kivert ládikát az én ágyam mellett asztalként, mely az összes iratokat magában zárja. Szintén Hellenbach György bátyám-uramnak hagyom a boldogult édes átyám után maradt nagy ruháitköves gyűrűt és kisasszonyka hugocskáimnak a kékvirágos íróasztalt az ur szobájában és a varró vánkuskat a Poluska szobájában lévő kék íróasztalt mindazzal ami benne van; egy a fekete ládikát, amely még az öregatyám volt, Sembery Andrásnak hagyom mindazzal ami benne van; nemkülönben Sembery nénem Ottlik Borcsának két csipkés lepedőt és 1 vég mangolt vásznat; Tomesányine Manczikának pedig egy ágyra való kivarott fejecskéket és egy vég mangolt vásznat és tafota paplont; b. Hellenbach bátyám-uramnak szinten egy tafota paplont.

7-or. Kosztolányi Lőrincz (bátyám, vagy öcsém? uramnak-janbrat) aki az én kedves nőveremtől (sestra) ennek meg fiatalkorában volt kénytelen megválni, miután leánygyermekai nincsenek, az ő Lajos fiának hagyok 6 kanalat és 6 pár ezüst kést, 12 uj ezimtyéret, 6 uj tálat; az én kedves uram mentekötőjét és az uram új kék mentéjét.

8-or Sembery András bátyám-uramnak hagyom az én 4 lovat és a fölleles kocsi, az én hugom Sembery Andrásnak pedig másdáságos könyveimet.

9-or A felfaradott asztali köszlet, ezüst evőkanalak, ezüst főzőkanál, mindazzal együtt ami a végrendeletből kimaradt volna, egy a szarvasmarhával is osztozkodandak egyfelé: Hellenbach Gy. bátyám, Sembery Andrásné, Ottlik Matyas és a Gebrits árvái, kivéve azon zöld ládát, mely az ajtó mellett van; ezt is mindazzal együtt, ami benne van, Sembery Andrásnak hagyom.*

Rendelkezik továbbá az általa szőlőitől örökölt, mint a részben férjével együtt szerzett; bátorfalusi, apáthi-i, polojtai, véczei, valamint a végrendelet nélkül elhalálozott férje után egy külön szerződés folytán őt illető, Balogh Ferenc

Által neki átadott szőlői (barsmegyei) részirtok és a kézpénzek fölött, melyekből az alyafiaknak névszerint a következő összegeket hagyományozza, ugymint:

- a) Zmeskall Lőrincznek 50 forint
- b) az ő kegyelme fia Zmeskall Lászlónak 100 forint.
- c) Zmeskall Györgynek 50 forint.
- d) Dacsó Jánosnak 50 forint.
- e) Dacsó Ignácnak 100 forint.
- f) Dacsó Gáspárnak 50 forint.
- g) néhai Balogh Ferenc örököseinek (Nózdovickynének) 100 forint.
- h) Bladványiné nébémnek 100 forint.
- i) Pajor László bátyám-uramnak (nagyatyám P. I.) 200 forint.
- k) néhai Pajor Mátyás három örököseinek Pálnak, Mátyásnak, Gáspárnak 50 forintával 150 forint.
- l) Balogh József bátyám-uram 2 fiának 100 forint.
- m) Balogh Gábor nememasszonyának 45 forint.
- n) az ő kegyelme 4 leányának, fejenként 50 forintával 200 forint.

Továbbá hagyományai valának ajtatos cselokra: a) pribeli evang. templomra, a hova magát a családi sírholtba eltemettetni is kívánta, 500 forint; a pozsonyi iskolára szintén 500 forint, amely alapítványát azonban később a semmizetbe kerülve ruházta át, végre hagyott a cseuki templomnak — ahol ugymond — szülői és nővére temetve vannak 100 forint, amire névbe később ezzel is másképp rendelkezett.

De a gondos asszonyosság a cseledet, szellere és Bojtos nevű szelényi jobbjáról sem feledkezett meg a mindenkinek rendelt bizonyos összeget, vagy kedvezményt kiszolgáltatta.

Végrendelete végrehajtójának, Hellenbach Györgyöt nevezte olyképp, hogy azon este, ha ez neki terhes volna, a helyben lakó Blaskovits Miklóst kerje fel, kinek fáradsága fejében 12 darab aranyt rendel adni.

Aláírva az 1781. jun. 18-án kelt végrendeleten mint tanúk: Blaskovits Márton t. Hontingy-tábl. b. (P. H.) Blaskovits Mihály, Blaskovits Ferencz Hontm. tábl. b. Justh László Turócsm. tábl., Beniczky Farkas Hontm. tábl.

Pajor István.

Losonczy hírek.

Losoncz, 1896. aug. 29.

Aug. hó 16-án tartotta kisdorodai gondnokságunk gyűlést. Tárgyai voltak: 1. az övőző jelentése a kisdorodói kongresszusra vonatkozó, a melyen a város részéről kiküldetve megjelenő előadta most vázlatosan az ott hallott értekezések tartalmát; a kiállított kisdorodai tárgyak felől nézetelt azon kijelentéssel, hogy losonczyi övodánk semmi tekintetben sínes elmaradva, hanem hogy felszerelésére nézve is nemcsak, hogy bátran kiállja a versenyt, hanem hogy egy-két más tekintetben határozott előnyben áll. I-mre övönök kitűnő szakképzettség, befelre méltó övönöket, jelen-tese övönöket tudomásul vettettük s ennek folytán 4. a költségvetés tárgyalásánál, különösen pedig a nephang által az övodai felszerelésekre, ajánlt 50 forint gyűléssel a vetelre szükségesek talált tárgyak készségesen lettek megvásárolva; végre 3. az övodai szünidő egy hónapi tartama ekként lett megállapítva, hogy 2 hét a karácsonyfa ünnepe, 2 hét pedig a majális utáni időből fordítottassék e célra.

18-án u. m. Ö Felsőge születés napján házi ezrednök számára tábori szentmise lett tartva, a az ezzel parancsnok meghívta a városi főbb testületeket, ezek között az egyházakat is.

E meghívás folytán polgármesterünk városunk képviselő-testületét is a megjelensre hívta fel. Illy intézkedések nagyserűre tették a szabad ég alatt gyakorló termi tartott tábori önnepet.

19-en a városi iskolások ült össze, hogy a polgári beanyiskolánál a kézimunka tanítónő álláson felül szükségelt várónői tanítónőt megválassza. Az 500 fides fizetéssel e 100 fidesi lakberrel egybekötött állomásra 23 pályázó jelentkezett, akik közül ökmányaik szerint őt legkitűnőbb jelölővén válassza alá, ezek közül Kovács Gizai leglő nő munkatámót választotta meg, mint olyan aki e nemű jels képesítési ökmányon felül iskolai tanító-ágra is képesítve van, két év óta kitűnő szorgalommal működik; munkái áruval is lettek jutalmazva. Hogy ide-való, hogy édes anyja

évek előtt itt leánynevelőt tartott fenn, hogy atyja itt nagy hírv zenetanár volt az legkeresőbb jártult megválasztásához. Csapán az érdemeseg tett jutalmazva.

Hontból.

Beiratások. Kérdőlik az ősz kezdődnek az iskolák. A két hónapi aranyzsabadság után a kiscsinyek az iskola igájába kénytelenek ismét bevonulni. A beiratások az ipolysági írt. elemi iskolában f. hó 29. 30. és 31-en lesznek megtartva. Az iskola különben egy tanerővel is növekedik, amennyiben egy kézimunka-tanítónőt alkalmaznak. Az iskolások ezzel egy rég érzett hiányon fog segíteni.

Hontvármegye helyemtervezése még igen kezdetleges, mert 1880—1895-ig a helyemtervezőknek csak 698 forint 70 krt fizettek ki a termelt helyemért. Ennek az oka különben az, hogy még keres Honthan a szederfa, de most ujabbban segítenek majd az által, hogy nagyobb területeket ültetnek be majd szederfával.

Tűz Tetszagon f. hó 28-án reggel ismeretlen okból tűz ütött ki, mely egy gaudának házat elhamvasztotta. A kár tetemes.

Színügyi bizottság Honthan. Mint ipolyságról írják, a hontiak végre ebrednek könyvnyűkből s szini bizottságot alakítanak. A bizottság már a napokban meg fog alakulni s működését legközelebb megkezdli.

Felbomlott szodás öveg. F. hó 24-én ipolyságon Hráskó József szobáműhelyében a segédok szikvizet ittak és egy öveg leesvén, az egyik segédet azután megsebesítette. Sérülése szerencsére könnyebb természetű.

Óriási vihar. Ipolyságon f. hó 22-én este óriási vihar volt, mely fákat forgatott ki, házfeleket vitt le, sőt falakat is ledöntött. A nagy vihar iszonyu széllel kezdődött s óriási zápor és folytonos villámzás között közel egy óráig tartott.

Szerencsés nyerők. Horeczky Guidó és Belló Árpád a prágai kis lottó legutóbbi húzásán 16. 67. és 71. számokon 1200 forint nyertek.

Uj öngyilkossági mód. Belák József főfő, aki Luka Pál cseplőgepenél dolgozott Paláston, f. hó 23-án d.-re a körfűrésszel anyák ismeretlen okból elvágta. Belák különben már harmadszor követ el öngyilkossági kísérletet. Az első két esetben gyufa-olddal tört.

Megkerült. Mult számunkban jelentük, hogy Rappensberger Julia eltűnt. Mint ujabbban értesítenek beunkunk Hegybányáról, Rappensberger Julia megkerült s így a köröztetése hatályon kívül helyeztetett.

Közigazgatási ülés. Hontvármegye közigazgatási bizottsága szept. 3-án rendes havi ülést tartja d.-e 10 órakor.

Vásárok. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy ipolyságon t. ó. szept. 21—22-ére és vásár szept. 14—15-én tartassék meg.

Hírek és különfélek.

Véglegesítés. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Jankovich György vármegyének kitűnő tanfelügyelőjét ebben az állásban végleg megerősítette.

Kinevezés. Palka János n.-marosi albiró a szolnoki kir. törvényszékhez bíróvá neveztetett ki.

A közigazgatási bizottság szept. hó 3-án tartja rendes havi ülést.

Az ipolysági kerületben, mint írják, Zichy Jenő grófot léptetik fel Luka Pál ellen nemzeti pártiak. E hír azonban még megerősítésre várakozik.

Kinevezés. Az igazságügyi miniszter Kratochvila Vendel szolnoki kir. törvényszéki joggyakornokot a losonczyi kir. bírósághoz aljegyzőjévé nevezte ki.

Tűz. Szirákön e hó 20-án egy tűz gyúlt ki, de egyéb veszedelem nem történt, mert a tüzet ideje korán eloltották.

Örv támadás. Forró János csécsői legénynek az volt a bűne, hogy Szekeres István elől elszáretett egy leányt. Szekeres és öcsöce e miatt halálra szántak Forró s többször tűrték össze vele anélkül azonban, hogy Forrónak baja esett volna. E hó 18-án azonban mikor Forró kocsián koczogott a házából hazafelé, a két Szekeres testvér lesben állott s mitsem gyanítva Forró megátmadták, a kocsiából kirángatták s löcsölten vasfállval úgy öszvertek, hogy számtalan ütést sebbel eltörtött karral eszméletlenül terült el az uton.

*) Miatán akkoron se Werthseim-kasszák, se Affendakizók nem voltak, az egyserű övönösség beírte az értekeket tartalmazó különbözö ládikákka, mely a metálán kutatni akarót képes volt megtevésteteni. Így láttam egykor Paláston az öreg Nodczky Lajosnál egy egész kis szobát telvekrva kis ládikákka, minnek szintén az emilitett idők volt a létrehozója P. I.

A rendőrség államosítása. A belügy-ministeriumban, amint értesülünk, elkészültek a rendőrség államosítására vonatkozó törvényjavaslatokkal. Erről a törvényjavaslatokat értesítették is már, amelyeknek lesz módjuk, hogy a javaslatához, mielőtt az országgyűlés elé kerül, hozzáálhassanak.

A kurini bíráskodás. Az országgyűlési képviselőválasztások fölött való bíráskodástól szóló törvényjavaslat nem sokára a főrendiház elé kerül. Szeptember 1-jén kedden délelőtt 11 órákor tartandó ülésében a főrendiházi közjogi és törvényhozásügyi bizottsága fogja a javaslatot tárgyalni.

Az ipolyság-korponai vasút építési munkáinak biztosítása veggett most folyak a tárgyalások, melyek ha kedvező eredményre vezetnek, úgy az építést a jövő tavasszal megkezdik. Az építési költségek mintegy 2 millió forinttal vannak előirányozva.

Honvédeink aug. hó 24-én reggeli 5 órákor indultak el 3 heti gyakorlatra Nyitra felé. Az első táncziót Litván, a másodikat Korponán, a harmadikat Leván tartották. Az összpontosítás Nyitra mellett történt szept. 2-án.

Küzséggügyi reformok. A belügyministeriumban, mint értesülünk, erősen dolgoznak a közegészségügyi törvény revizióján. Hisz szerint az országos tevélydókat támogatják. Munkában van az orvosi díjazásbázi tervezése is.

Nagy vihar. Már azt hittuk, hogy vidékünk megkímélék azok a cyclonzerű orkánok, zivatarok, és jégesők, melyek egészen szokatlannul augusztus havában járják és pusztítják az ország számtalan vidékét. Öregbbr emberek azt beszélik, hogy ily borzalmas augusztusra, melyben az ég csatornái annyiszor megnyíltak s az ég háborúval annyiszor remítettek volna, nem emlékeznek vissza. B-Gyarmatot és vidékét sem kímélte meg a vihar. Aug. 22-én este 9 órákor Ipolyságtól egy hosszúságú fehér felhő vette erre az utjára, átment B-Gyarmat felett egész a turpolyai erdőségig, utjában óriási vihart keltett, — s több helyen öt centiméter hosszúságú s egy centiméter vastagságú jéggel csapott le. A merre ment, mindenütt dühöngött és pusztított. A kövéri uton 17 nagy fát, a vasúthoz vezető uton az akácokat, a patvarczi ut óriási turpolyai körül, melyeket e század elején Szentábrányi Anzelm volt országgyűlési követ ültetett, négyet, a patvarczi és szécsényi utakat összekötő vizionális utmenti fák közül ötvenötöt, a podluzsányi uton tizenhetet, az ugynevezett zöljomyi uton közel 60 db óriási fát döntött ki a vihar s nagy rombolásokat vitt végbe a turpolyai erdőben is. B-Gyarmaton alig van ház, amelyen kisebb nagyobb kárt ne okozott volna. A dörtnő lapos fedélzetét az éjszakai oldalról lekapta s a kaszáló udvarába dobta be. Ledobta Kohn Markusz Teleky utcái házaian udvarrészi fédélzetét is. Cseréppel, zsindelylyel, öszterlőrt ávegablakkal telve voltak az utcák. A katasztrófa albt leglőbben, különösen az érdekelt szőlők, nagy aggodalmat állottak ki a felett, hogy mi történik a gárdonyi határban éjjeli harc gyakorlatot végző honvédséggel? A honvédség ugyanis aznap d. u. 4 órákor vonult Gárdonyi vidékére éjjeli harcgyakorlatra. Csath Lajos őrnagy, este 8 óra után sűrű felhőket látván közeledni, lefuvartott s a két táborra osztott legénységet haza küldte. Az ellenséges tábor előbb indult el Malinák és Moravék főhadnagyk vezetés alatt. Az 5-ik és 7-ik század éppen a patvarczi fasor között haladt, mikor egyzserre lecsapott a jég, kitört a vihar és sűrű villámlás cikázott. Az 5-ik század legénysége szerencsésen kiért a fasorból, de a hetedik század beütközött. A legénység teljesen elvesztette eszméletét. Moravék főhadnagyt lovastól ledöntötte a vihar, csak Malinák főhadnagynak köszönhető, hogy a lovast kiszabadította súlyos bolyzattól; a fák borzalmán rugtak, recsegték. Ezután egy rómes jelenet következett be. Ugyanis a szélvihar egy óriási nagyságú topolyt kirántott, s ez a vastag topoly maga alá temette Hegedűs János tizedest s Balla Gergely puskáját ketté törte, utóbbit súlyosan megsebesítette. Hegedűs rögtön kiadta lelkét. A szerencsétlenül járt férfi lapujtói illetőségű, 32 éves, jó módú garda volt, aki most szolgált volna le utolsó évét. Halálát tehát nem földi, de égi háború okozta. Hegedűs holteste másnap délig a fa alatt maradt őrizet mellett. Másnap a vizsgáló bíró és orvosok rendelkezése a hullaházba vitték. Sirovet rázó jelenet volt, midőn agyja, neje és 4 gyermeke közül kettő eljötték s megtekintették a hullaházban a szerencsétlenül

járt családját. Hulláshatási engedély mellett aug. hó 24-én lapujtóról szállítják s ott temették el. Halálra lett volna Balla Gergely trázsi legény is, hogy ha a puskája nem menti meg. Egy vihartépt nagy galis esett a fiura, aki földre került, s a galis a hátán lévő puskát törte ketté, ő csak a puskatőről kapott sérülést. Dr. Elhegyiczky Emil szedorrvas előtt ahg két méter tavolságra reszege zuhant le egy nagy topolyfa, amittől lova megijedt s elszáguldott, ott hagyván gardáját a legnagyobb viharban és sötétségben. A borzasztó vihar háromnegyed óráig dühöngött; fel 11-kor gyönyörű, derült csendes éj következett, s a hold egykedvű cínismussal nézte a borzasztó rombolásokat.

Postai értesítés. Az ezredes orsz. kiállítás alkalmából a magyar posta oly 2 kros (külföldi forgalomból kros) levelező-lapokat hozott forgalomba, melyek az írásbete közlekre szánt oldalon képekkel vannak ellátva. E képek részint az ezredes kiállításból, részint a magyar történetből vettek, részint pedig a magyar korona államiertitlenek egyes tájképeit és a főváros egyes középületeit tüntetik fel. Jelenleg a következő képekkel ellátott levelező-lapok kaphatók: 1. Budapesti színházak. 2. Árpád a vezérrel. 3. Ferenc József-ter és az Akademia. 4. Porosny. 5. Nemzeti múzeum. 6. Visegrád. 7. Ezeréves orsz. kiállítás történelmi főcsoprtjának épületei. 8. Szt. Istvánnap körmenet. 9. Morimur pro rege nostro Maria Theresia. 10. Ferenc József király koronázása. 11. Hunyadi János. 12. Rákóczi Ferenc hováonulása Munkácsra. 13. Fiumei kikötő. 14. Ezeréves orsz. kiállítás: Magyar-utca és a templom. 15. Herkules-fürdő. 16. A régi vallashöl a táltos. 17. Aratási jelenet Nógrádvarmegyében. 18. Ezeréves orsz. kiállítás: I. főbejárat. 11. főbejárat. 19. Budapest: Múcsarnok. 20. Ezeréves orsz. kiállítás: Iparcsarnok. 21. Az új országház. 22. Beckő, Trencsen. Sztracsónó. Legközelebb még a következő képekkel ellátott levelező-lapok bocsátatnak forgalomba: 1. Balaton vidéke. 2. Ezeréves orsz. kiállítás: a „Reinissan-coo“-udvar. 3. Szt. Asztrik anyujtja a koronát Szt. Istvánna. 4. Matyas királylva való kikialtása. 5. Nagy Lajos. 6. Husztartobozó. 7. Ezeréves orsz. kiállítás: a közélekedési csarnok és a gép-csarnok. 8. Budavár látképe.

Gyászhir. Bódy Ede losonci volt kereskedő aug. 24-én 73 éves korában elhalt. A meghaldogult férfit, aki Losoncz társadalmi életének fejlesztésében tevékeny részt vett, — aug. 26-án nagy részvétellel temették el. Halálát Baintner Imre családja gyászolja.

Eljegyzés. Dömök Lujza kisasszonyt, öz. Dömök Józsefné kedves leányát, aug. 23-án jegyezte el Nagy-Egyeden Kádár János bánya — számtisz.

A budapesti állami ipariskolában (VIII. Nép-színház u. 8. sz.), a rendes szaktanfolyamra való beiratkozás ebben az érben szept. hó 20. napján kezdődik s bezárólag szept. 24. napjáig tart. Az előadások szept. 25-én kezdődnek. Az intézetnek öt szakosztálya van, u. m. építészeti, gépészeti, vegyészeti, fém-vasipari és faipari szakosztály. Rendes tanulóul a gymnasium, real-vagy polgári iskola IV. osztályát sikerrel végzett tanulók jelentkezhetnek, akik szakjokban legalább egy isk. évi nyári szünetű alatt gyakorlatilag foglalkoztak s arról hiteles bizonyítványuk van. A vegyészeti, fém-vasipari és a faipari szakosztályba rendkívüli tanulóul az a f. iparisokla I. II. osztályát jó sikerrel végzett iparossegdek is felvétetnek. A beiratkozásnál bemutatandó iratok: 1) keresetlelvél vagy születési bizonyítvány; 2) az összes elvégzett középiskolai osztályokról szóló bizonyítványok; 3) hitelesített gyakorlati bizonyítvány; 4) himnoltsai bizonyítvány; 5) megyei, városi, vagy járási bizonyítvány. A beirati-si díj egész évre 2 frt, a tandíj félévénként 10 frt.

A b-gyarmati-ir. iskolában kezdődnek az 1896—7. tanévi beiratások aug. 30-án és tartanak szept. 3-ig. Beiratási díj 50 kr. azonkívül 15 kr az orsz. tanítói árvalású javára. A f. osztályba csak azon tanulók vétetnek fel, kik a 6. életévet betöltötték. Más iskolából át lépő tanulók iskolai bizonyítványnyal vagy felvételi vizsga alapján vétetnek fel.

Esikülv. Vajda Pál nagybirtokos e hó 31-én esküszik örök hűséget Török Herminnek, Török Zoltán varmegyénk alispánja leányának. A varmegye kö ponti tisztikara táviratilag fejezte ki jókívánatait az örömszőlőknek.

Zebegény bazilias lakossága ma millenniumis ünnepet tart, melyen az ünnepi beszédet Csibulya László Hontvarmegye alispánja tartja.

A dadogók és hebegők oktatása. Közoktatásügyi miniszter úr a felotyt szünetű alatt a dadogók és hebegők oktatására tanképesítő tanfolyamot nyitott. A tanfolyamban az ország különböző részeiből 39 tapasztalt paedagogus vett részt. A felvételek, hol e beszédhibák gyakoriak, csak Trencsenyiből volt egy középiskolai tanár. Így tehát nem véltük fölélesleges dolgot végezni, ha felvédekünkhöz közel fekvő Eger városában ajánljuk dr. Cserey Adolf főrealiskolai tanár urat, ki kitüntetéssel végezte el a tanfolyamot s kitűnő oklevelet nyert az állam által kinevezett bizottságtól. Hogy mily baj a dadogás és hebegés — mindnyájan jól tudjuk — sokszor utját állja a fiatal ember boldogulásának, a különben jó szellemi tehetségű fiatal ember kénytelen a tanulói pályát ott hagyni s mesterségre rá adni a fejét. A dadogó göresös együttmozgások mellett nem képes a megkezdett magán- vagy másáll-hangzóhoz a következő hangzót csatolni, innét latin neve dyslalia syllabaris, ellenben a hebegő magát s hangzót nem ejti ki, vagy felesereli azt másall (dyslalia litteralis): mag a dadogó azt mondja ka—ka—kalap, addig a hebegő a kalapot „alap“-nak, vagy „talp“-nak mondja. Pedig ha azonnal hozsalátunk a baj gyógyításához — könnyű segíteni. Princzipius obsta, sero medicina paratur. Mint értesülünk dr. Cserey Adolf főrealisk. tanár teljes ellátásra fogal el ily hibásan beszélő tanulókat. A tanulók akar az ottani gymnasiumban vagy főrealiskolában folytathatják tanulmányaikat. Ránk nézve meg az is fontos, hogy oly tömegkeres városban mint, Egerben alaposan megtanulhassanak fiaink magyarul és leszoktathatók a rossz kiejtésről is. Bővebb felvilágosítást ad dr. Cserey Adolf főrealiskolai tanár Egerben.

Irodalom.

„Az 1848—40-iki Magyar Szabadságharcz Története” című munkából most jelent meg a 64-ik füzet, melyben Gracza György az aprillisi diadalmas hadjáratot beszéli el. Igen pompás részlete a füzetnek a Sebő és Riedesel báró közötti párba, mely tudvalegőleg a táptó bicskei ütközetben, a nyílt piacon folyt le a két vitéz katoná között. A füzet képei ezek: Funtinel, Vasvári Pál nyugróhelye. Az aradi honvédfoglyok eledele, Bíró Sándor, a hadi lapok szerkesztője. Az isaszeghi csata térképe, Lovas harcz az isaszeghi ütközetben.

Ünnepnapok magasztos, szép és lélekemelő ünnepnapok folynak le mostanában az ország szívében és azokról a „Képes Családi Lapok” képeben és írásban mindig hűen és kötelességszerden beszámol. Ez ugyan nem érdem, de hazafiai kötelesség, melyet minden ladmak meg kell tennie, de a „Képes Családi Lapok” azt lelkesedéssel teszi meg. A szép kiállításunkról egyre-másra közzölte a képeket, most pedig minden számában leírásokat közöl, pavilonként méltatva magyar műkinesink tárlatát. E leírások Miskolczi Henrik tollából erednek. Ezenkívül minden számában közöl költeményeket, elbeszéléseket, regényeket, Lauka Gusztáv, Tormai Lajos Dézsi Sándor, Maderspach Sándor, Károlyi Gyula stb. tollából. A „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala (Baddeck, Vadasz-utca 14. sz. mindenkinék szívesen küld mutatványsszámot.

Gazdaszat.

Méhészeti szakelőadások. Valló János méhészeti vándor tanár szept. havában varmegyénkbe érkezik s az okserű méhtenyésztésről elméleti és gyakorlati szakelőadásokat fog tartani és pedig:

Szept. hó 14-én Losonczon a losonci állami tanítóképző intézetben;

Szept. hó 15-én reggel 9 órákor Füleken;

Szept. hó 15-én délután 2 órákor Pálfalván;

Szept. hó 19-én reggel 9 órákor Tereken.

A hadügyminiszter és a gazdák.

Nagyfontosságú mezőgazdasági érdek követeli azt, hogy földműves népünk mentől nagyobb része ne csak elemi iskolát végezzen, hanem földműves vagy vinceszler iskolákban vagy pedig különböző

mezőgazdasági, szaktanfolyamokon képezze magát, elsajátítván azon ismereteket és tudnivalókat, melyek anyagi boldoguláshoz — egyuttal pedig a mezőgazdasági általános haladás szempontjából — is szükségesek.

Ez okból minden eszköz és mód felhasználandó arra, hogy földmives osztályunk ezen intémények folkeresésére buzdítsassék.

Az erre alkalmas eszközök között igen lényeges az a határozat, melyet a közös hadügyi miniszter a magyar földmívelésügyi miniszter megkeresésére legutóbb hozott, melylyel az idő előtti szabadságolás kedvezményében azon összes földmíveléssel foglalkozó gazdafiukat részesíti, a kik földmives vagy vinczellér iskolában, valamint szaktanfolyamokon tanultak vagy tanulni akarnak.

Tudnivaló ugyanis, hogy jó ujonczosai esztendőben a három évet kiszolgált katonák közül a két évet betöltöttök közül még annyi legényt bocsátanak tartós szabadságra, a háánnyal több az ujoncz, mint a három éves katona, vagyis a mennyi a fölsőleg a megállapított békeleltárszám felül. Az új véderő-törvény életbeléptekor az ilyen tartós, időelőtti szabadságolásból a földmives osztály igen kis részének volt haszna. Szabályrendelethez csak azoknak a módos gazdafiuknak volt erre jogczimuk, a kik a földmives iskolát már végeztek és haza mentek gardálkodni saját birtokukra, vagy szüleik gazdaságában. Tavaly oda módosították a szabályzatot, hogy a kedvezmény kiterjed a gazdasági munkásokra is. Csakhogy ezt sokféleképen lehetett magyarázni s gyakran éppen azok rövidülhetek volna meg, a kik a legtöbb méltánylást érdemelték volna.

A hadügyi miniszter mostani rendelkezése mindenképp ki fog elégíteni mert a kedvezmény kiterjed azokra a földmives fiukra is a kik a földmives és vinczellér-iskolákat még nem végeztek el, hanem besoroztatásuk előtt vagy tényleges szolgálatuk alatt vétetik föl magukat, hasonló elbírás alá esnek azon földmivesek, gazda-fiuk, cselédek, gazdasági munkások is, a kik szaktanfolyamokat végeztek, vagy besoroztatásuk előtt vagy tényleges szolgálatuk tartamán szaktanfolyamokra magukat felvétetik.

Minden esetre az a legelőnyösebb a katonasághoz kerülő földmivesekre nézve, ha az említett iskolákat vagy tanfolyamokat besoroztatásuk előtt végezték el, mert ezekben az iskolákban sok olyan dolgot is tanulnak, melyek a katonaságnál a kiképzést megkönnyítik; erre azért kell nagy figyelemmel lenni, mert csakis azon katonák bocsáthatók tartós időelőtti szabadságra, a kik katonailag kelőleg ki vannak képezve.

Piaczi árak

1896. augusztus 24.

Buza — — — — —	5-70	5-75
Rozs — — — — —	4-80	5-10
Árpa — — — — —	6-10	5-40
Zab — — — — —	6-20	5-95
Kukoricza — — — — —	5-—	4-90
Burgonya — — — — —	1-—	6-—
Lencse — — — — —	5-—	1-95
Bab — — — — —	6-50	0-—
Lennek — — — — —	5-—	0-—
Széna — — — — —	2-—	0-—
Zsupszalma kilója — — — — —	0-12	0-01

Szerkesztői üzenetek.

K. I. Losonc. Azt a czélt, amit ohajt, ily verseléssel utolérni nem lehet. Mi azt hisszük, hogy amennyiben a L. H. verselője kegyedet igen érzékenyen megértette, — a szerkesztőség fogja tudni lovagias kötelességét ezen nyílt sérelem megörvösítésára.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HORVÁTH DÁNÓ.
FŐMUNKATÁRS: DR. KONNACZY ARVOLD.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a

vasúti állomás tözsomszédságában levő „vasúthoz” címzett vendéglőt

szepetember hó elején átvezem, a lakásomat Ludányból áthelyezem, a vendéglőt a n. é. közönség kényelmére újabb berendezve, teljes igyekezettel azon leszek, hogy úgy kifogástalan jó ételek, italok, valamint a legpontosabb, gyors és jutányos kiszolgálattal a látogatóim legmagasabb igényeit mindenben kielégíthessem.

Szíves látogatást kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

171. 1—3. **GLASER GÁBOR.**

Egy jó házból való fiú

TANULÓUL

azonnal felvétetik

ANINGER TESTVÉREK VASKERESKEDÉSÉBEN,

164. 2—2

B-GYARMATON.

A nagyérdemű közönség becses tudomására juttatom, hogy Szécsényben egy

szállítási és bizományi üzletet

nyitok, és a szállítmányoknak metermázssáját a városból a vasúti állomáshoz és viszont az

az állomástól a városba

4 krrért teljesítem

és egyuttal e szakmába vágó minden néven

üzleti lebonyolításokat

elvallalok és annak pontos eszközéséről a nagyérdemű közönséget biztosítom.

Szécsény, 1896. augusztus 26-án.

169. 1—3.

Kitűnő tisztelettel

SCHAAAR IGNÁCZ.

987—1896. tk. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A rétsági kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Alberty Ferencz váci lakos végrehajtónak Schweitzer Dávid és Schweitzer Julianna végrehajtást szenvedő elleni 35 frt 64 kr. tökéltetés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a b-gyarmati kir. törvényszék (a rétsági kir. bíróság) területén levő, Nagy-Oroszi község határában fekvő, a nagy-oroszi 279-ik számú telekjkben foglalt, A. I. 1. sor, 355. hrszámú ház, udvar és kertre az árverést 1022 forint ennel meghatározott kikiáltási árral elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1896. évi szeptember 24-ik napján d.-e. 10 órakor Nagy-Oroszi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 102 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Teresken, 1896. évi április hó 8-án.

A rétsági kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

kir. aljársbíró helyett:

Ligeti, kir. járásbíró.

168. 1—1.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárak Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcsepőgép-készletek

2, 3 és 12 lóerőig, továbbá járgányok, csapógépek, tisztító-erűk, keverőgépek, szőlő- és aratógépek, borosók, szénagyűjtők.

COLUMBIA

Egyetemes acél-ekék és minden egyéb

2 és 3 vasú ekék gazdasági gépek

Részletes árajánlatok kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Tekintettel a közeledő vetési időnyre van szerencsénk ajánlani

159. 2—4.

szavatolt tisztaságú

(a csehországi Thomasművekkel eredő)

a legmagasabb díjakkal kitüntetett

Thomasszulfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsav tartalommal és 85—100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszert különösen sorány talajok javítására, kitűnő hatású az összes gabnaneműek, kápos és olajnövények, lőhere és lucerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképpen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk, netán hiányzó mennyiséget megtérítünk. — Árajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgálunk.

a csehországi Thomasművek eladási irodájának vezérképriséleje a magyar korona országainak területén

KALMÁR VILMOS,
Budapest, Erzsébet-körút 34. szám.

Wertheimer Zsigmond.

170 1-3

Budapest, Gyár-utca 19.

SCHWARCZ MÓR.

161 3-9

Ugyanott a határszélről és árkokból szerszám és tűzi akácfa eladók.

Ugyanitt jöhetőbe való FET, ki legalább is
1-2 gymnasiumi v. polgári osztályt végzett,
TANULÓUL FELVÉTELIK.